

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу

Кафедра германської і фіно-угорської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи

доц. Соловей М. І.

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретична грамати́ка англійської мови

для студентів IV курсу

спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно) перша – англійська
освітньо-професійна програма	Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад
статус дисципліни	нормативна
рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)

Форма навчання денна / заочна

Навчальний рік 2022 / 2023

Семестр VII

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання англійська

Форма підсумкового контролю- іспит

КИЇВ – 2022

Робоча програма «Теоретична грамати́ка англійської мови» для студентів спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, ОПП Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад / Укладач: Волкова Л.М. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022. 19 с.

Розробник:

Волкова Л.М., к.ф.н., професор кафедри германської і фіно-угорської філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської і фіно-угорської філології

Протокол № 1 від “31” серпня 2022 року

Завідувач кафедри –

д. філол. н., доц. Шутова М.О.

Схвалено вченою радою факультету германської філології і перекладу

Протокол №1 від “31”серпня 2022 року

Голова вченої ради факультету

к. філол. н., доц. Мойсеєнко І.П.

1. Мета вивчення дисципліни:

Метою вивчення курсу “Теоретична граматики англійської мови” є навчити студентів основним принципам та закономірностям граматичної будови сучасної англійської мови в аспекті її структури та функціонування, класичним та сучасним підходам до аналізу мовних одиниць та явищ, а також розвинути у студентів науково-лінгвістичне мислення, вміння орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації, розуміння природи граматичних явищ та процесів.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) **3** кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 14 год.

семінарські заняття – 16 год.

самостійна робота – 60 год.

3. Передумови до вивчення навчальної дисципліни:

Вивчення дисципліни базується на курсах “Вступ до мовознавства”, “Вступ до германського мовознавства”, “Теоретична фонетика англійської мови”, “Історія англійської мови”, “Лексикологія англійської мови” та логічно пов’язаний з ними. На початку курсу студенти повинні:

- 3.1. Знати основні поняття та базову термінологію вивчених лінгвістичних дисциплін.
- 3.2. Вміти використовувати традиційні методи граматичного аналізу для аналізу мовних явищ.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Курс знайомить студентів з основними теоретичними положеннями про граматичну будову сучасної англійської мови в ракурсі сучасних лінгвістичних теорій, вводить студентів до найбільш важливих проблем сучасних досліджень стосовно будови та функціонування англійської мови, розвиває у студентів вміння використовувати знання з граматики мови в аналізі мовних явищ у практичному викладанні англійської мови, розвиває у студентів вміння працювати з науковою лінгвістичною літературою та знаходити інформацію,

що може бути використана для аналізу мовних явищ та процесів у викладацькій практиці. Окрім того, важливе місце відводиться підготовці фахівця в галузі філології, що передбачає розвиток здатності до критичного мислення, формування вміння пошуку й обробки інформації, планування і виконання прикладного лінгвістичного дослідження та ефективної презентації його результатів.

5. Завдання навчальної дисципліни «Теоретична граматики англійської мови» пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

Загальних:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 15. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати творчий науковий пошук.

Фахових:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно

брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.

—

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та /або методи і технології навчання)	Методи оцінювання
Код	Результат навчання		
1.1	Знати особливості будови сучасної англійської мови та основі спостереження мовних фактів робити узагальнення про ті чи інші процеси сучасної англійської мови	лекції, навчальні дискусії, семінари, створення ситуації пізнавальної новизни.	1. Тематичний контроль: індивідуальне та фронтальне опитування; поточне тестування; оцінювання презентацій 2. Модульний контроль: написання МКР 3. Підсумковий
1.2	Знати методологічні та методичні особливості лінгвістичних досліджень	створення ситуації пізнавальної новизни.	
1.3	Знати сутність наукових понять, пов'язаних з лінгвістикою, та надавати правильну теоретичну інтерпретацію мовним явищам	словесні: (лекція традиційна / проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари	
1.4	Використовувати класичні та сучасні методи лінгвістичного аналізу для аналізу мовних явищ, працювати з науковою лінгвістичною літературою	словесні: (лекція традиційна / проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, розповідь, бесіда	
1.5	Надавати правильну теоретичну інтерпретацію мовним явищам,	спостереження, ілюстрація,	

	ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними мовними прикладами	демонстрація	контроль: залік, іспит
2.1	Демонструвати практичні вміння аналізу мовних та мовленнєвих явищ з позицій сучасної лінгвістики	виконання проектів	
2.2	Уміти аналізувати фрагменти текстів різних типів в прагмалінгвістичному аспекті	під керівництвом викладача, самостійний пошук інформації, виконання проектів	
2.3.	Уміти вести наукову полеміку в рамках визначеної проблематики	виконання проектів	
3.1	Розвивати навички публічних виступів на тему дослідження на наукових семінарах, колоквиумах, конференціях тощо	навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни	
3.2	Якісно готувати індивідуальні чи групові презентації з визначеної тематики з опорою на комп'ютерну і мультимедійну підтримку, виготовляти роздатковий матеріал, таблиці і схеми в межах професійно-методичної підготовки викладача теоретичних мовних дисциплін	виконання проектів	
4.1	Дотримування принципів автономності і відповідальності як головних орієнтирів у проведенні наукової роботи	репродуктивні, пошукові, дослідницькі	
4.2	Самостійно обирати і застосовувати сучасні методики лінгвістичних досліджень у своїй навчально-науковій роботі	пошукові, дослідницькі	

Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання студентів із дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад»:

основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.												
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.		+		+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	+	+	+			+					+	
ПРН 21. <i>Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.</i>					+			+	+	+		

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) “Теоретична граматики англійської мови” .

**Матриця відповідності програмних результатів навчання,
методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни
(освітнього компонента) “Теоретична граматики англійської мови”**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p> <p>ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p>ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.</p> <p>ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв’язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p> <p>ПРН 21. <i>Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.</i></p>	<p>Лекція (традиційна / проблемна) із застосуванням комп’ютерних інформаційних технологій,</p> <p>Навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни.</p> <p>Розповідь, бесіда.</p> <p>Спостереження, ілюстрація, демонстрація.</p> <p>Виконання проектів.</p> <p>Проведення семінарських занять</p>	<p>Тематичний контроль: індивідуальне та фронтальне опитування;</p> <p>Поточне тестування; оцінювання презентацій.</p> <p>Модульний контроль: написання МКР.</p> <p>Підсумковий контроль: іспит</p>

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

тематичне оцінювання

написання МКР

семестрове оцінювання – іспит

фінальне оцінювання – іспит

8.1 Форми та критерії оцінювання студентів:

1. Тематичний контроль:

- письмовий контроль у вигляді міні-тестів;
- усне фронтальне чи вибіркоче індивідуальне опитування;
- заслуховування індивідуальних чи групових презентацій за визначеною тематикою.

2. Модульний контроль: написання МКР

3. Підсумковий контроль: іспит

8.2 Організація оцінювання (обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою програмою навчальної дисципліни форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіка оцінювання):

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності, включаючи аудиторну й самостійну роботу, та написання модульної контрольної роботи на останній лекції.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання

робота		виконані за інноваційним рівнем складності
	4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки
	3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки
	2	Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки
		Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
		Відсутність на занятті
2. Поза аудиторна (самостійна) робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем лінгвостилістики, загальна філологічна та мовна компетентність
	4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
	3	Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
	2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
		Невиконання завдань.
3. МКР	5	90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації фрагментів тексту, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми
	4	75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильне, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність в інтерпретації

		фрагментів тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
	3	50%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, недостатньо повна інтерпретація фрагментів тексту, 5–6 помилок щодо змісту або форми
	2	50% і нижче правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, невірна інтерпретація фрагментів тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми
	0	Відсутність контрольної роботи

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з курсу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі: «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

«відмінно» – 30 балів;

«добре» – 23 бали;

«задовільно» – 18 балів;

«незадовільно» – 0 балів;

Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бали за роботу протягом семестру і рейтингового бали за МКР.

Підсумковий контроль

Іспит

На іспиті студент має відповісти на три питання: два теоретичного і один практичного характеру. Система та критерії оцінювання визначаються у відповідності до загальних вимог (дивись нижче):

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів I–V курсів однакова для всіх дисциплін. У структурі кожного модуля з усіх навчальних дисциплін оцінюються такі складники:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (**від 0 до 10**). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **5**.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

Для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі екзамену:

«відмінно» – 30 балів;

«добре» – 23 бали;

«задовільно» – 18 балів;

«незадовільно» – 0 балів.

Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою **«відмінно»**, за шкалою ЄКТС – **A**. **Підсумковий рейтинговий бал** виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового балу студента **30 балів**.

Екзамен може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені (диференційованому заліку) у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

«відмінно» – 30 балів;

«добре» – 23 бали;

«задовільно» – 18 балів;

«незадовільно» – 0 балів.

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового балу та екзаменаційного балу) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно

60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

Якщо студент на екзамені з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **E**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Перелік питань до іспиту:

1. The subject of theoretical grammar. Its relation to practical grammar.
2. General principles of grammatical analysis: semantic, syntactic and pragmatic.
3. The grammatical structure of the English language: general characteristics. Analytic and synthetic forms of English words.
4. Language as a system and structure. Language levels. Linguistic units and their peculiarities.
5. The dichotomy of language and speech. Language units and speech units.
6. Systemic relations in language: paradigmatic and syntagmatic relations.
7. The morpheme as an elementary meaningful unit. Classification of morphemes.
8. The word as the central unit of language.
9. Lexical and grammatical aspects of the word. Types of grammatical meanings.
10. Grammatical (morphological) categories. Referential and significational grammatical categories.
11. The notion of opposition as the basis of grammatical categories. Types of oppositions. Neutralization of the opposition.
12. The parts of speech problem. Different approaches to classifying parts of speech.
13. Complex approach to the parts of speech classification. Notional and functional parts of speech.
14. The problem of function words in Modern English. Function words in communication.
15. The noun as a part of speech. Morphological, semantic and syntactic properties of the noun. Grammatically relevant classes of nouns.
16. The category of number. Formal and functional features of the number category. The problem of number in different subclasses of nouns.
17. The category of case. Meanings the formant “s” can render. Number of cases in English: different views.
18. The problem of gender in English. Personal pronouns as gender indicators of nouns. Sex distinctions in the system of the noun.
19. The article as a part of speech. Communicative functions of articles.

20. The verb as a part of speech. Classifications of English verbs.
21. General survey of the grammatical categories of the verb.
22. The category of tense in English. Tense oppositions. The problem of future tenses.
23. The category of aspect. Aspect opposition. Progressive and non-progressive verbs in communication.
24. The category of voice. Voice opposition. Different views on the number of voices in English.
25. The category of mood. The problem of mood opposition. Mood and modality.
26. General characteristics of syntax as part of grammar. Syntactic theories.
27. General principles of Transformational-Generative Grammar.
28. General survey of modern approaches to the language study: Text linguistics, Speech Act Theory, Discourse Analysis.
29. Basic syntactic notions: syntactic units, syntactic relations, syntactic connections.
30. Coordination. Coordinate syntactic units.
31. Subordination. Subordinate syntactic units.
32. General characteristics of the word-group. Classifications of word-groups.
33. Nominal word combinations. Noun-phrases with pre-posed and post-posed adjuncts.
34. Verbal word combinations. Types of verbal complements.
35. Predication. Primary and secondary predication. Predicative word combinations.
36. The sentence. Structural and semantic characteristics of the sentence. Different approaches to the study of the sentence.
37. The hierarchical structure of the sentence. Immediate Constituents analysis.
38. The paradigm of a simple sentence. Kernel and derived sentences. Syntactic processes.
39. The utterance as a unit of speech. Communicative types of utterances.
40. The utterance. Informative structure of the utterance (FSP). The theme and the rheme.
41. The complex sentence as a polypredicative construction. Types of subordinate clauses.
42. Text as a syntactic unit. Coherence, cohesion and deixis as textual integrative properties.
43. Textual connecting devices. Reiteration, collocation, endophoric relations.
44. The notion of deixis. Textual deictic markers.
45. Pragmatic approach to the study of language units. Speech Act Theory: basic principles and notions.
46. Classifications of speech acts. Indirect speech acts.
47. Basic principles of Discourse Analysis.
48. Maxims of conversation by P. Grice.
49. Implicatures of discourse. Conversational and conventional implicatures.
50. Implicatures and indirectness. The Politeness Principle.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/	№ і назва теми (включно із темами, що	Кількість годин
		Денна форма

п	винесені на самостійне опрацювання)	Разом	у тому числі		
			лекції	семінарськ і/ практичні заняття	самості йна робота
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Граматична будова англійської мови. Морфологія. Граматичні аспекти вивчення слова.					
1.	<p>Тема 1. Загальні принципи граматичного аналізу. Поняття граматичної будови мови. Системний та структурний підходи до вивчення мови.</p> <p>Самостійна робота. а) Виконання завдань з навчально-методичного посібника L.M. Volkova Theoretical Grammar Practice (pp.11-22), б) Знайти у художній літературі приклади на явище, що досліджується. Підготувати теоретичний матеріал до презентації.</p>	16	2	2	12
2.	<p>Тема 2. Морфемна структура слова. Слово. Лексичні та граматичні аспекти вивчення слова. Граматичні категорії.</p> <p>Самостійна робота. а) Виконання завдань з навчально-методичного посібника L.M. Volkova Theoretical Grammar Practice (pp.23-48), б) Знайти у художній літературі приклади на явище, що досліджується. Підготувати теоретичний матеріал до презентації.</p>	6	2	2	2
3.	<p>Тема 3. Основні критерії виділення частин мови. Повнозначні та службові частини мови. Граматичні властивості службових частин мови. Артикль.</p> <p>Самостійна робота. а) Виконання завдань з навчально-</p>	6	2	2	2

	методичного посібника L.M. Volkova Theoretical Grammar Practice (pp.49-67), б) Знайти у художній літературі приклади на явище, що досліджується. Підготувати теоретичний матеріал до презентації.				
4.	Тема 4. Граматичні властивості іменника та дієслова. Граматичні категорії іменника та дієслова. Самостійна робота. а) Виконання завдань з навчально- методичного посібника L.M. Volkova Theoretical Grammar Practice (pp.68-82), б) Знайти у художній літературі приклади на явище, що досліджується. Підготувати теоретичний матеріал до презентації.	18	2	2	14
	Разом за змістовним модулем 1	46	8	8	30
Модуль 2					
Змістовий модуль 2. Синтаксис. Сучасні підходи до вивчення одиниць синтаксичного рівня.					
1.	Тема 1. Загальна характеристика синтаксичного рівня. Сучасні синтаксичні теорії. Синтаксис словосполучення. Самостійна робота. а) Виконання завдань з навчально- методичного посібника L.M. Volkova Theoretical Grammar Practice (pp.83-96), б) Знайти у художній літературі приклади на явище, що досліджується. Підготувати теоретичний матеріал до презентації.	7	1	2	4
2.	Тема 2. Речення. Різні підходи до вивчення речення. Складне речення. Висловлення. Тема- рематична організація висловлення. Самостійна робота. а)	21	1	2	18

	Виконання завдань з навчально-методичного посібника L.M. Volkova Theoretical Grammar Practice (pp.97-111), б) Знайти у художній літературі приклади на явище, що досліджується. Підготувати теоретичний матеріал до презентації.				
3.	Тема 3. Сучасні підходи до вивчення мовних одиниць: лінгвістика тексту, теорія мовленнєвих актів, аналіз дискурсу. Самостійна робота. а) Виконання завдань з навчально-методичного посібника L.M. Volkova Theoretical Grammar Practice (pp.112-212), б) Знайти у художній літературі приклади на явище, що досліджується. Підготувати теоретичний матеріал до презентації.	16	4	4	8
	Разом за змістовним модулем 2	44	6	8	30
	Усього годин	90	14	16	60

10.Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет ресурси)

Методичне забезпечення

1. Волкова Л.М. Theoretical Grammar of English: Modern Approach. – К.: Освіта України, 2009.
2. Волкова Л.М. Theoretical Grammar of Modern English. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2007.
3. Волкова Л.М. Theoretical Grammar Practice. – К.: Освіта України, 2011.

Вищезазначені посібники є у бібліотеці КНЛУ у достатній кількості (кожен по 200 примірників); таким чином, кожен студент має змогу користуватися всіма посібниками без обмежень.

Основна література:

1. Ilysh B.A. The Structure of Modern English / B.A.Ilysh. – Л.: Просвещение, 1971. – 387 p.
2. Morokhovskaya E.J. Fundamentals of Theoretical Grammar of English / E.J. Morokhovskaya. – К.: Вища школа, 1984. – 288 p.
3. Volkova L.M. Theoretical Grammar of English: Modern Approach / L.M.Volkova. – К.: Освіта України, 2009. – 256 p.
4. Volkova L.M. Theoretical Grammar Practice / L.M.Volkova. – К.: Освіта України, 2011. – 148 p.

Додаткова література:

1. Aitchison J. Teach Yourself Linguistics / Jean Aichison. – 6th ed. – Chicago: Contemporary Books, 2008. – 259 p.
2. Brown G. Discourse Analysis / Gillian Brown, George Yule. – Cambridge etc.: Cambridge University Press, 1988. – 288 p.
3. Cutting J. Pragmatics and Discourse. A Resource Book for Students / Joan Cutting. – London and New York: Routledge, 2002. – 187 p.
4. Encyclopedia of Language and Linguistics / [eds. E. K. Brown; A. Anderson et al]. — Boston: Elsevier, 2006. – 612 p.
5. Fromkin V. An Introduction to Language / Victoria Fromkin, Robert Rodman, Nina Hyams. – 9th ed. – Boston: Wadsworth Cengage Learning, 2011. – 620 p.
6. Larson R. Grammar as Science / Richard K. Larson. – Cambridge: The MIT Press, 2010. – 433 p.
7. Trask R.L. Language and Linguistics. The Key Concepts / Ronald Trask. – New York: Routledge, 2007. – 370 p.
8. Yule G. The Study of Language / George Yule. – 4th ed. – Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2010. – 320 p.